

PREPARANT EL VIATGE DE DON PEPE

En Lerroux.—Desenganyarse, señores, dona molt més adobar camins que no pas aixecar vies de tren, com feyen els meus deixebles d'ara fa dos anys.

Es un principi tan vell com el món, el de que la consideració de mals pitjors agens alivia el dolor y la pena dels propis; així es que, pera endolcirnos una mica les angúnies y molesties de les calors asfixiantes que aquets dies patim, tant com l'ús dels banys, de les begudes refrescantes y dels vanos japonesos, se fa recomanable una hora diària de meditació sobre les penes del infern, les del purgatori y les que purguen els espanyols que tenen ocupat Alcazarquivir, els francesos que s'escaliven a Pèz y ls alemanys que fan el xup-xup a Agadir, en la seguretat de que, comparantnos ab ells, hem de sentirnos més refrigerats que si'ns fiquéssim a dins d'una geladora.

Considerem y meditem, caríssims germans meus, que cada gota de suor que a nosaltres ens llenega cara avall, a n'aquells infelicitissims semblants nostres deu sérlos un raig fet y que cada esbufech que llensem aquí pera consolar el defici allà deu correspondre a una mena de simon congriat als pulmons que va exhalantse seguidament per la boca ab un bleix que ni la manxa d'una ferreria.

Per altra banda, al cap y al últim nosaltres, barcelonins, en el sofriment d'aquestes calors fora de mida que ara ens aclaparen, no fem més que soporiar molesties naturals de casa nostra, lo qual no poden dirho, certament, així els exèrcits d'ocupació del Marroch portats allí per una política europea sense entraves, que ni tan sols s'ha cuidat de municiarlos d'horxates y de granisats de xufia pera felshi més passadores aquelles safogors senegaliannes que, segons se diu, coven els ous dintre de les mateixes oueres de les gallines.

Ab tot, no tothom té lo suficientment desenrotllat el sentit filosòfich pera que les anteriors reflexions li fassin ni tan sols l'efecte d'un cop de ventall, lo qual explica que la majoria dels nostres conciutadans, més que en el contrast de les nostres propies molesties estivals ab les més greus de les agenes, procurin ferles més passadores recorreguent al socorregut procediment d'allunyar-se uns quants quilòmetres d'aquet forn barceloní.

Ab lo qual tot lo més que consegueixen, es deixar una calor per anarse a estovar en una de nova.

Això explica l'exòde que s'ha produït en la nostra ciutat d'uns quinze dies ensà, tan considerable, que es ben vistenta la baixa que ha sofert la seva població.

Y aquí estem una altra vegada, abocats a la vulgaritat de blasmar contra les mentides delícies de la vida camperola, tan exaltada pels poetes y pels folletons de propaganda que editen les companyies ferrocarrileres.

Però, vulgaritat o no, l'actualitat s'ho porta y ho exigeix el deber de constatació de la veritat, del qual no pot eximirse cap persona honrada.

Malgrat la conducta de la gent, que ab la seva emigració de la ciutat cap al camp sembla demostrar tot lo contrari, es un veritable axioma, que a fóra hi fa més calor que a ciutat; lo que hi hà que mentre se fa vida rural no's tenen sempre termòmetres a mà pera comprovarho, ni tots els pobles estan assortits de metereòlechs que ab la publicació de les màximes al sol y a l'ombra treguin a la vergonya pública els excessos de temperatura.

La major altura que ls centres d'estiueig tenen

respecte a les capitals y que sembla garantia de més frescor, queda completament neutralizada per un sens fi d'inconvenients a quin més greu. L'ardència del sol, que'l despoblat fa major al camp que a ciutat; l'obligació de vestir sempre d'onze mil agulles, imposada per la convivència ab els altres individus de la colònia; la manca absoluta de vehícols que estalviïn les caminades; la poca facilitat, en molts llocs d'estiueig, de pendre banys; les condicions deficientíssimes de la majoria de les habitacions, mancades de persianes, de sostres morts y demás detalls de construcció que apaivaguen els efectes de la calor, etc., etc., són inconvenients que no's troben a ciutat, ahont els medis de defensa contra la calor són evidentment majors.

Mes, malgrat tot això, com hem dit abans, es considerable el contingent de ciutadans que en arribant l'Agost surten a fóra, ab tot y estar bona part d'ells perfectament convensuts de la veritat de les nostres apreciacions.

La causa de semblant anomalia? Deixant de banda als que van a estiuejar per seguir la moda, per fatxenderia o per altres causes independents del verdader motiu del estiueig, jo no me la explico sinó per una veritable feblesa de voluntat que'ns fa témer que quedantnos a Barcelona, no sabríem renunciar a les nostres habituals ocupacions.

Perque la renúncia a tot treball es lo que realment fa l'estiueig. Vagatius a ciutat y dedicant a comoditats y a divertiments tot lo que gastem en l'estiueig a fóra, segurament que no se'ns farien anyoradisses les estacions d'aigües més acreditades d'Espanya y del Extranjer.

Així ho entenien cert propietaris d'un dels llocs de Catalunya consagrats com a llocs d'estiueig, el qual al arribar cada any el mes d'Agost, pera defensarse de les calors caniculars, anava a pas-sarlo... a Barcelona.

LLEIXIU

Sectarisme esquerrà

DESPRÉS de dedicar un recort a la memoria den Joseph M.ª Vallés y Ribot (a. C. s.), zelós defensor de les doctrines autonomistes, en la propaganda de les quals va esmersar tota la seva llarga y activa vida política, no podem estarnos de condemnar la indecorosa manifestació d'intransigencia sectaria a que ha donat lloch la seva mort y l'enterrament del seu cadavre, per part dels seus correligionaris esquerrans, els que componen el C. N. R. principalment.

Els homes que envien llurs fills als col·legis dels

jesuïtes, dels escolapis y dels germans de la Doctrina Cristiana, guardantse prou be, de que la irreligiositat sectaria mini l'ordre y la pau en el si de llurs famílies, ab una manca de respecte absoluta al dolor de la viuda y de les germanes del que fou en vida en Joseph M.ª Vallès y Ribot, han fet servir el cadavre d'aquet de bandera de llur clerofobia hipòcrita, ab escàndol de la Barcelona tolerant y sensata.

Coneguda com els era la voluntat de la viuda del tribú federal de que l'enterrament se fes de conformitat ab el ritual catòlich, després d'atrevirse a suprimir la creu de la esquela en que's donava compte de la mort den Vallès, varen coaccionar a la pobre senyora, aprofitant-se de la seva tribulació, pera que l'acte del sepeli fos absolutament làich, ferint inconsideradament els seus sentiments profundament catòlics, y la mateixa voluntat del difunt, que tenia disposat en el testament que fos la seva esposa la que disposés com li semblés millor de tot quant fes referencia al seu enterrament.

Els mals propòsits dels sectaris esquerrans no tingueren, ab tot, aquell bon èxit que's proposaven, ja que la viuda, a lo més que va avenirse, cedint a amenasses que se li feren d'escàndols públics y de profanacions al cos del seu marit, va ser a l'ausència de capellans en el seguici funerari y a que's deixés de passar el fèretre per davant de la iglesia parroquial.

Ab tot, l'enterrament den Vallès y Ribot va ser perfectament canònic: les absoltes que no's resaren davant de la iglesia, se van resar en la capella mortuoria; la creu va ostentarse al cim del cotxe de morts, y'l cadavre va rebre cristiana sepultura dintre del recinte catòlich del cementiri.

Però els sectaris esquerrans ja havien quedat satisfets; la qüestió era no més cobrir les apariencies y sentar plassa de *tremendos* ab vistes a les eleccions de Novembre, en les que sembla que's reïen de conquistar a tota la massa lerrouxista, davant de la qual fan per presentarse tan esqueixats com el mateix Lerroux.

Que en Vallès fos enterrat o no com a catòlich, els era lo de menys; lo essencial consistia en en-

—¿No entrem a l'iglesia? Me'n alegro. Be prou que hi entro quan vaig ab la dona y la canalla...

ganyar als seus xinos y als de la casa del davant donantelshi gat per llebre.

Filosofies d'istiu

INTRODUCCIÓ

Com que aquí dalt a la torre
el temps me sobra bastant,
passo'l meu temps rumiant
ab el cap sota la gorra.

Considero lo que'm volta,
filosofo lo que veig,
miro lo bonich, lo lleig,
lo serio y lo poca solta.
Resultat d'aquet treball,
que ha ocupat els meus moments,
es l'aplech de pensaments
que'ls copio més avall.

CONTRADICCió

Si un home volgués posar
un magatzem de calor
y vendrela al por major,

crech que hauria de plegar.
Y lo que no'm cab aquí,
y això que soch bastant vin,
es que seria a l'istiu
quan no'n vendria ni un bri.
No obstant, tothom sab de cor,
y es això que trobo extrany,
que es l'istiu el temps de l'any
en que's gasta més calor.

PROPOSICIó

La natura té unes coses
que jo no les entench pas:

¿vés per què hem de tenir nas
y'ls rosers han de fer roses?
Aixís, la feina es doblada
perque, pèr podè olorar,
les roses hem de trencar
per donalshi una ensumada.
¿No seria millor cosa,
y això ho poso sols per cas,
que en comptes de tenir nas
tinguéssim tots una rosa?

PROBLEMA

No m'explico, en bona fé,
quan veig un cotxe passar
per una plassa o carrè,
senzillament el per què
sent la roda del darrera
més grossa que la d'avant,
per molt que corri ab dalera,
may li ha passat al davant.

CONTRASSENTIT

Repasant la Geografia
l'altre dia vaig trobar,
y'n vaig tení una alegria,
lo que ara vaig á explicar:
El planeta en que habitem
com que, si'l llibre no s'erra,
està compost, com sabem
de gran part d'aigua, en diem
molt seriosament, la Terra.

DE LLINGÜÍSTICA

Sola, es un mot duplicat
que expressa d'una vegada
lo que duem sota'l calsat
y una noya abandonada.
Això s'ha fet, penso jo,
(m'ho ha dit un vehí d'escala)
perque fora confusió
en lloch de *sola* dir *sala* (1).

NO CAL CONFONDRE

Les oques tenen coll llarch
y la boca punxaguda,
se'n troba alguna en el Parch
y'ls agrada la beguda.
Però, no a tothom que beu
y té sortida la boca
y'l coll alt, el confondren
precisament ab una oca.

SIMILITUT

El canari es un auell

(1). Com es sabut, *sala* ja té també
dos significats: *sala*, quarto endressat
ahont les visites malparlen del temps
y de les amigues, y *sala*, del verb sa-
lar. A no haver sigut això, potser s'hau-
ria adaptat el mot *sala* pera expressar
la *sola*.

—M'agrada molt el morrió d'aquet gosset.
—¿Sí...? Miri... està a disposició de vostè.

que, encar que bestia petita,
se pot comparar ab ell
no rès menys que una levita.
La levita, cal pensarhi,
es una prenda volguda
que, lo mateix que'l canari,
en certes èpoques muda (1).

ACORT

Els homes, regularment,
tant de dies com de nits,
viuen sempre desunits
y en lluita continuament.
Prò lo que ningú creurà
es que tots, sanscrits, hebres,
cristians y filisteus,
estàn d'acort, com se sab,
en dur el barret al cap
y les sabates als peus.

(1). El canari muda per la tardor
o per l'hivern, si no es a l'estiu o a la
primavera. La levita muda molt per
la setmana santa y en dia de casa-
ment.

FATALISME

Rès, hi han coses a la vida
que si un ho pensa un xiquet,
n'hi hà per tornarshi simplet
o per engegarla a dida.
A mi m'agrada el Gruyera,
que es formatge foradat,
y ab tot y anarli al darrera,
creguin que may he lograt
menjar ni sols un forat (1).

FLAVIUS

(1). Jo'm pregunto: si'l formatge
de Gruyera es famós porque es fora-
dat, y precisament són els forats lo
que no's pot menjar, ¿per què s'han
d'amoinar en fer forats al formatge
de Gruyera?

Les vetlles del passeig de Gràcia

Espectacle «ciudadà»

BARCELONA, cap y casal de Catalunya en altre temps y capital avuy del vast y gloriós imperi de Don Alexandre, dit el Mano per lo molt que ha demostrat serho en mantes ocasions, té un gran passeig que se'n diu el de Gràcia y que mereix pla be semblant nom, per lo graciós y divertit que resulta sempre y en tot temps, però d'una manera molt particular en aquestes vetlles d'istiu, en que l'aire es embaumat de mil flaires, vingudes de diferents indrets, desde'ls cabells fins a sota l'aixella.

Jo cada vespre hi vaig al passeig de Gràcia. V'm plau anarhi, sobre tot, perque ell me recorda les vetlles de la meua infantesa, que vaig passar en certa població forana y agricola, perduda en uns apartats confins del mapa, desconeguts per tothom, fora pels agents de contribucions, els inspectors del timbre y altres impertinencies.

Com a la plassa del meu poble, al passeig de Gràcia hi hà també una banda de regiment que toca al davant d'un cafè. ¡Oh les ai oses polkes que sempre semblen les mateixes! ¡Oh les recargolades jotas que sempre ho són! ¡Oh les voluptuoses habaneras, record de la terra que havíem tingut a l'Habana y als seus voltants! Un s'hi rejoveneix sentintles. Només s'anyoren aquells espatechs de *marcha de Cádiz* ab que quan érem criatures eren amenisats els concerts populars de tots els pobles.

Mentres toca la banda, una part de la gent se passeja, com al meu poble, y una altra part se'u, o fa els possibles pera seure. Perque això si que a Barcelona està més mal endegat que al meu poble: allí seyem en bones cadires de boga y aquí ho fem en una mena de ballestes desballestades, fetes ab fil-ferro, en les quals la persona hi romàn molts cops agafada, costant l'eixirne una llarga estona de bregar y en certes ocasions una americana, unes calces o qualsevol altra prenda d'aquelles que, segons un meu amic, (borni d'un cop de puny que li va clavar un sastre *inglés*), costen un ull de la cara.

Es un problema seure en aquelles cadires invàlides.

Ja's coneix que tenim a juntament democràtic. A vegades un ne veu una que, a cop d'ull, sembla de lo més pacífic d'aquet món. Un se'n fia y s'hi assén. Donchs aixis que un s'hi ha assegut, la cadira comensa a brandar d'una banda y abans que la persona hagi tingut temps de prevenirse, ja's veu de costelles al mitg del passeig; perque, entre'l impuls del caure y el que donen al cos els filferros convertits en molles,

se surt d'allí dins a una velocitat de cent per hora. Veus aquí perque he arribat a sospitar que es a fi d'evitar semblants cataclismes que hi hà moltes cadires a les quals se les hi ha amputat un bras: aixis quan la persona s'hi assén, no hi romàn enclosa y té al menys un bras lliure pera defensarse.

No hi hà res que demostrí tant la democràcia del nostre Municipi com les cadires invàlides del passeig de Gràcia. Elles torturen al que s'hi assén, sense cap consideració als deu cèntims que ha pagat pel dret de seurehi. En cambi, els banchs que, per la gràcia den Falguès, s'extenen al cap d'avall de les faroles d'arch voltaich, són d'una comoditat insuperable, com ho proven els ronchs que hi fan els ciutadans que hi geuen, sense necessitat de pagar res.

A propòsit de les faroles: també les del passeig de Gràcia tenen aquell singlot seguit que tenien les del meu poble y que sol ser coronat molt sovint per una apagada general que dura una colla de minuts.

Y mentrestant, ensopida, quieta, xafogosa, va passant la vetlla. La banda segueix cargolant *jotas*, *polkas* y *habaneras* y pel pas de carruatges van amunt y avall una colla de ruquets, montats per criatures, per joves fins a cert punt elegants, y àdhuch pera persones majors que frueixen de tots els drets del ciutadà. Y es bonich, y es, sobre tot, democràtic y entona en gran manera ab la mi-

LA BOBADA DEL GOVERNADOR DE GIRONA

—Pero ¿por qué se ha enfadado V. de esta manera, D. Pepe?
—Porque aquí nadie puede hacer chistes malos más que yo.

seria de les cadires l'espectacle d'aquells infelissos ases, passejant-se amunt y avall de la més aristocràtica via que posseeix la capital del impei de don Alexandre, dit el Mano.

Això, vuy dir els ruquets, es una ventatja del passeig de Gracia sobre la plassa del meu poble. Allí l'Ajuntament era obscurantista y no l'hauria permès un espectacle tan culte y progresiu.

Tenien moltes manies els regidors del meu poble. Figureus que'l pas de carruatges el feyen regar cada vespre. Anem a dir que, com que no hi passaven automòvils, el regar-lo no constituia cap inconvenient. En cambi aquí, ab els automòvils que hi passen de tant en tant, si's regués s'evitaria la pols que aixequen. Y aleshores ja no tindria gracia que passessin automòvils.

Perque, al cap d'avall, un automòvil sense l'aditament d'un núvol de pols, pert tres quartes parts del seu encis.

Y además, que la pols de les vetlles del passeig de Gracia té la ventatja de que'ls ciutadans que s'han gastat deu cèntims per la cadira se n'omplen de cap a peus.

Y al endemà al matí, quan se respallen, per mica de imaginació que tinguin, se poden fer la il·lusió de que'l dia abans van anar en automòvil.

¡Oh, les deliciosos vetlles del passeig de Gracia!

UN SERVIDOR

No volem més llibertat

AQUET serà'l crit que donaràn els partits avençats, a no trigar gaire. La llibertat no'ns deixarà viure y ens ofegarà entre sos brassos. Vindrà un dia en que les reformes socials faràn por als treballadors y a la classe proletària y no voldrem que'ls governs ni els apòstols fassin res per nosaltres; tal com se van posant les coses, tots invocarem l'estatu-quo, pera no estar més malament de lo que estem.

Jo no sé res d'economia política, però de segur que'ls que'n saben deuen saber una llei que per força hi hà d'haver de que: article que s'apuja, no s'abaixa més, y si fa algun moviment, es pera apujarse més encara. Y aquesta llei econòmica se pot constatar sempre en fets de la realitat. En una infinitat d'ocasions m'he recordat de que la meua mare deya que quan la guerra dels carlins van encarrir-se'ls ous, y que d'ensà d'allavors no s'han tornat a abaixar; en altra infinitat d'ocasions m'ha vingut a la memoria lo que deya'l meu pare de que a casa l'avi no's menjaven tomàtechs fins que anaven a xavo; si ara jo hagués d'esperar aquet preu, no sabria quin gust tenen; encara'm recordo que quan jo era noy y sentia per la primavera cridar maduixes pel carrer y ho deya a casa—indirectament pera que'n compressin,—la meua mare me contestava invariablement cada any: «Quan vagin a deu (a deu quartos) ne comprarem; si jo ara ho digués als meus fills això, se creurien, y ab rahó, que no'n vuy comprar may.

També'm deya'l meu pare, parlant de que quant

més anàvem menys valíem, o millor dit, més valien les coses que s'han de comprar, també'm deya que quan van posar les cèdules, les regalaven y encara demanaven quasi per favor que s'anessin a treure. En fi, encara que no soch home ni d'experiència, ni de memoria, ni vell, podria sense pensar gaire allargar aquesta nota de preus dels nostres temps més barbres.

Com més ens anem civilisant, més car ho paguem tot; per això tinc la seguretat de que si ja estéssim del tot en un regíme socialista, els pobres no podíem viure y els rics ab prou feines. D'ensà que tenim el problema obrer sobre'l *tapete*—si es que encara tenim *tapete*—el bacallà ha passat de les bacallaneries als colmados y a casa quan treuen sardina a taula sempre diuen lo mateix: «ara si que la sardina s'ha tornat un menjar fi, y els pobres no'n podem menjar més que *quando celis*»; la carn la fan molt *guisada* perque no's vegi que es carn ordinària, car, segons el dir de la dona: «de carn ara mateix no se'n pot menjar, y les despulles que mengem a casa les paguem al preu que's pagava abans la *tapa plana*».

Dels lloguers no cal parlar-ne; tot lo que un hom guanya treient el fetge per la boca se'n va pel·lloguer, y lo més greu es que'l lloguer no acaba ab el lloguer, sinó que'l lloguer car, fa la cèdula cara, y ara mateix hi farà l'impost dels consums; com més parlem de coses barates més els propietaris apugen els lloguers.

Y ara ha vingut la més grossa reforma en favor dels pobres, y els pobres—per ara són sols els de Madrid—són els qui n'han sortit més perjudicats. El meu pare m'havia parlat molt dels temps de la revolució, d'aquella època en la que per un tres y no res *sempre hi érem*—que deya;—y jo'n traduïa de tots aquells moviments continus per la llibertat, un odi a mort als consums, car tot s'acabava, gairebé sempre, cremant les barraques dels burots. Quan jo era noy, també un dia van cremar totes les barraques dels burots desde Sant Antoni a la Creu Cuberta y fins a Gracia; d'allavors ensà en mil diferents ocasions he llegit que s'han tornat a cremar les odiades barraques; y al últim hem tingut un govern que les ha tretes. Tot un sigle lluitant contra'ls consums ha calgut, pera que un govern popular, democrata, quasi republicà, podés treure'ls consums sense topar ab la viga de les classes conservadores.

Y a Madrid, ja no hi hà consums desde'l primer de Juliol.

Sembla que nosaltres, *provincianos discolos* que sempre'ns queixem de lo que fan pera Madrid y no fan pera nosaltres, n'hauríem d'estar gelosos d'aquet present de progrés y socialisme que'l govern ha fet als madrilenys; donchs, no senyors, n'hem d'estar contents y hem de procurar ab totes les forces que no'ns arribin els *beneficis* d'aquesta llei, car diumenge passat va celebrarse un míting a la Casa del Pueblo de Madrid, precisament perque d'ensà que s'han tret els consums, tots els queviures s'han apujat y els lloguers també. Y que vagin ab compte'ls de Madrid, car si ara's tornen a posar, encara s'apujaràn més els lloguers y els queviures; es aquella llei econòmica, que jo retreia al principi: que les coses may s'abaixen, car tota la tendència del preu es sempre cap al encarriment.

Ja veuen, donchs, com els partits extrems, els radicals, els obreristes, els proletaristes, els progressistes, els avençats poden dir l'última paraula sent *estacionistes*, es a dir, no tocant les coses de com estàn, car sempre hi perdrem.

Això sense comptar ab que en els regímes atras-

SUBTILITATS ESTIUENQUES

—¿Que la molesten molt els mosquits a la nit, senyoreta?
—No tant com de dia.

sats s'hi poden fer tota mena de propagandes y ningú es molestat, mentres aquestes siguin ben *avensades* y ben radicals.

A la lliure Argentina, expulsen a tots els anarquistes perquè explota un petart; a la llibèrrima Cuba expulsen als socialistes perquè fan propaganda dels seus ideals; a la República Francesa, model dels nostres *avensats*, tracten de treure'l sufragi universal inorgànich, y han limitat al Parlament els discursos, les rectificacions y el temps dels mateixos; mentres que ab l'actual regisme atrasat d'Espanya, anarquistes, socialistes, àcrates, lerrouxistes, etc., fan lo que volen y diuen lo que volen, y un Roderich Soriano qualsevol, pot ocupar dos o tres sessions del Congrés dient tonteries.

«No volem més llibertat! ¡Abajo el progreso!»

No desconfio de sentirho cridar per les masses revolucionades.

GUSTAU FRANCH.

Catalunya està salvada

LEMA: *Segadors, ¡Visca en Peret!*

EL Poble no va tenir temps pera córrer a posar l'esquela mortuoria den Vallès y Ribot (e. p. d.) sense creu y ab una llegenda democràtica que feya saber la desgracia als amichs y coneguts.

En la redacció del diari... (la veritat, ja no sabem què posarli, si federal, conjuncionista, republicà, socialista, nacionalista, canalejista o què)... Com dèiem, en la redacció del diari hi va haver una gran alegria, apart, es clar, el natural sentiment. Poder posar una esquela sense creu es cosa que no passa cada dia. Per una fatalitat, les poques esqueles que publica *El Poble* dels seus correligionaris totes van ab creu, malgrat els articles y discursos de l'Alomar y den Peret.

Però vetaquí que encara no estàn reposats de tanta satisfacció democràtica, quan tot d'una han de mudar de cara. Aquesta se'ls hi estira dos pams y... l'endemà *El Poble* repetia l'esquela ab una creu de regulars dimensions.

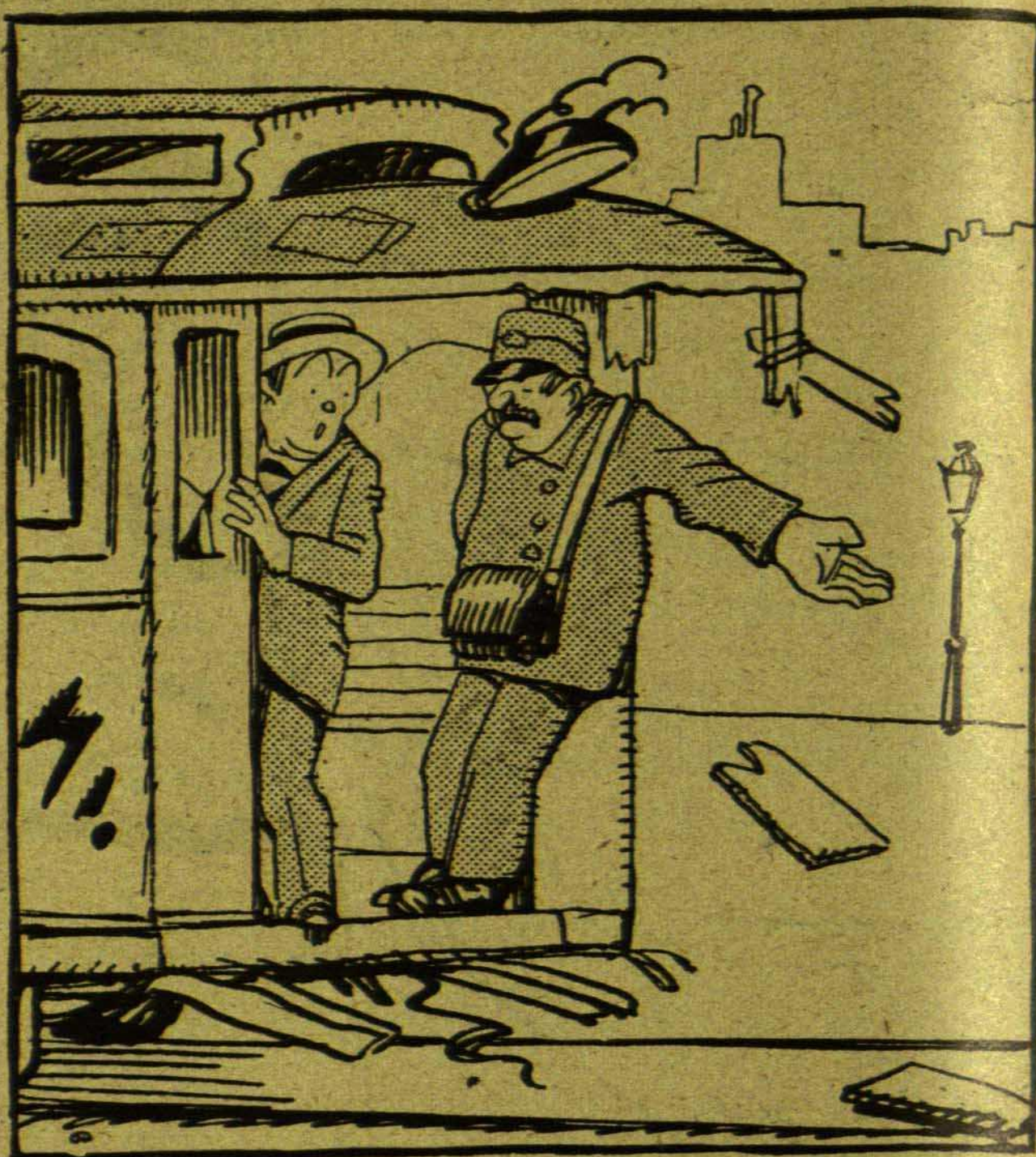
També la van publicar els demés diaris y jeh horror!, tots deyen: «La seva viuda, mare política, etc. y el Consell General de l'U. F. N. R., al participar als amichs y coneguts tan irreparable pèrdua, els hi pregunten el tinguin present en llurs oracions, etcètera».

En Corominas al veure això se va esblaimar. Els seus sentiments nacionalistes se van sublevar. ¡Un nacionalista tenir de resar! Això era contrari als principis nacionalistes. Catalunya estava perduda!

Y d'un cop de ploma esborrà lo de les oracions, y en son lloch hi posà «els supliquen tributin un recort a la seva memoria».

¡Catalunya estava salvada!

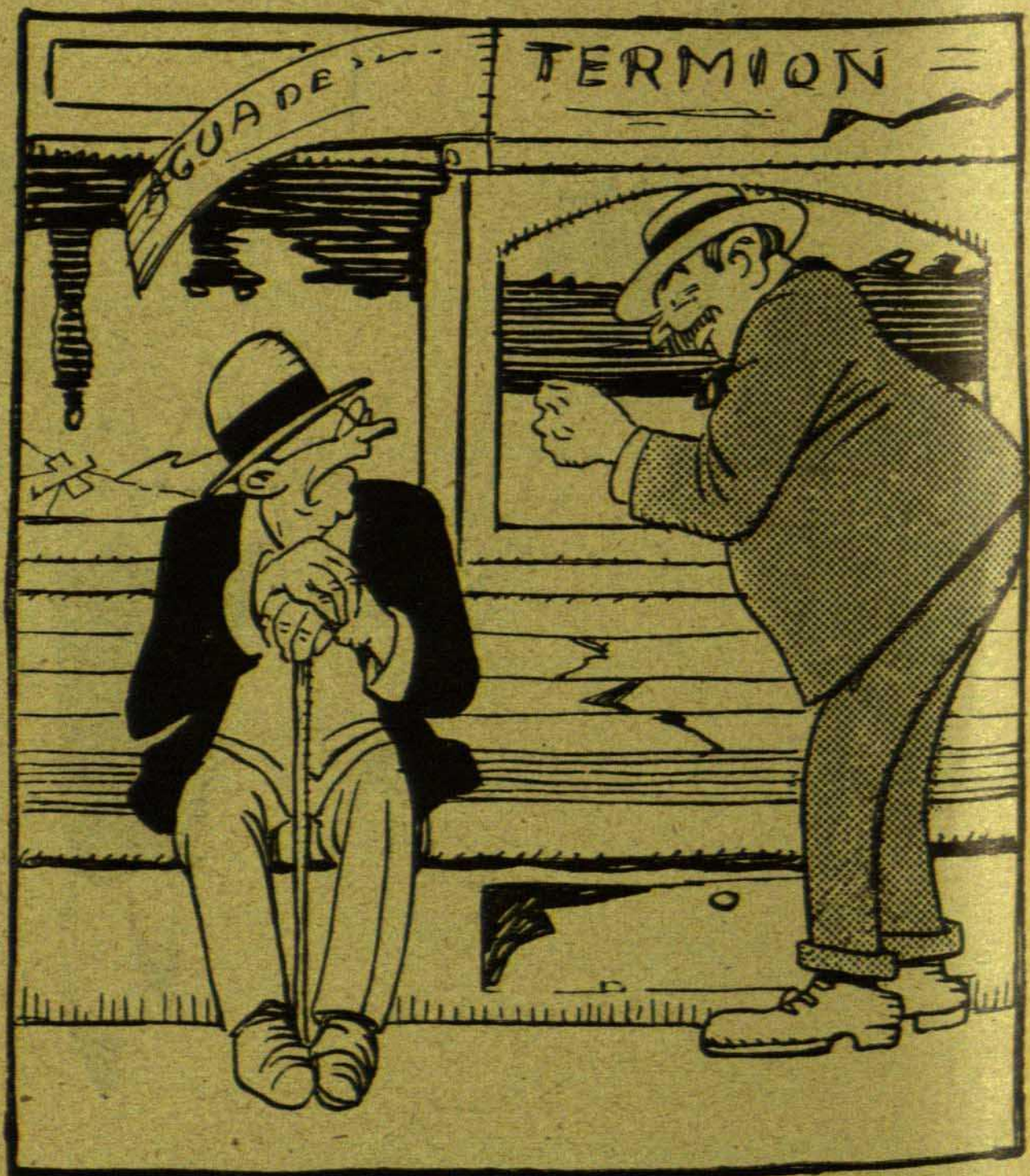
¿Salvada? ¡No! ¡Encara no! Les esqueles parlen d'acompanyar el cadavre a l'iglesia parroquial de Santa Agna y d'allí al Cementiri Nou.

—¿Ahont va, senyor?

—Vuy sortir a la plataforma.

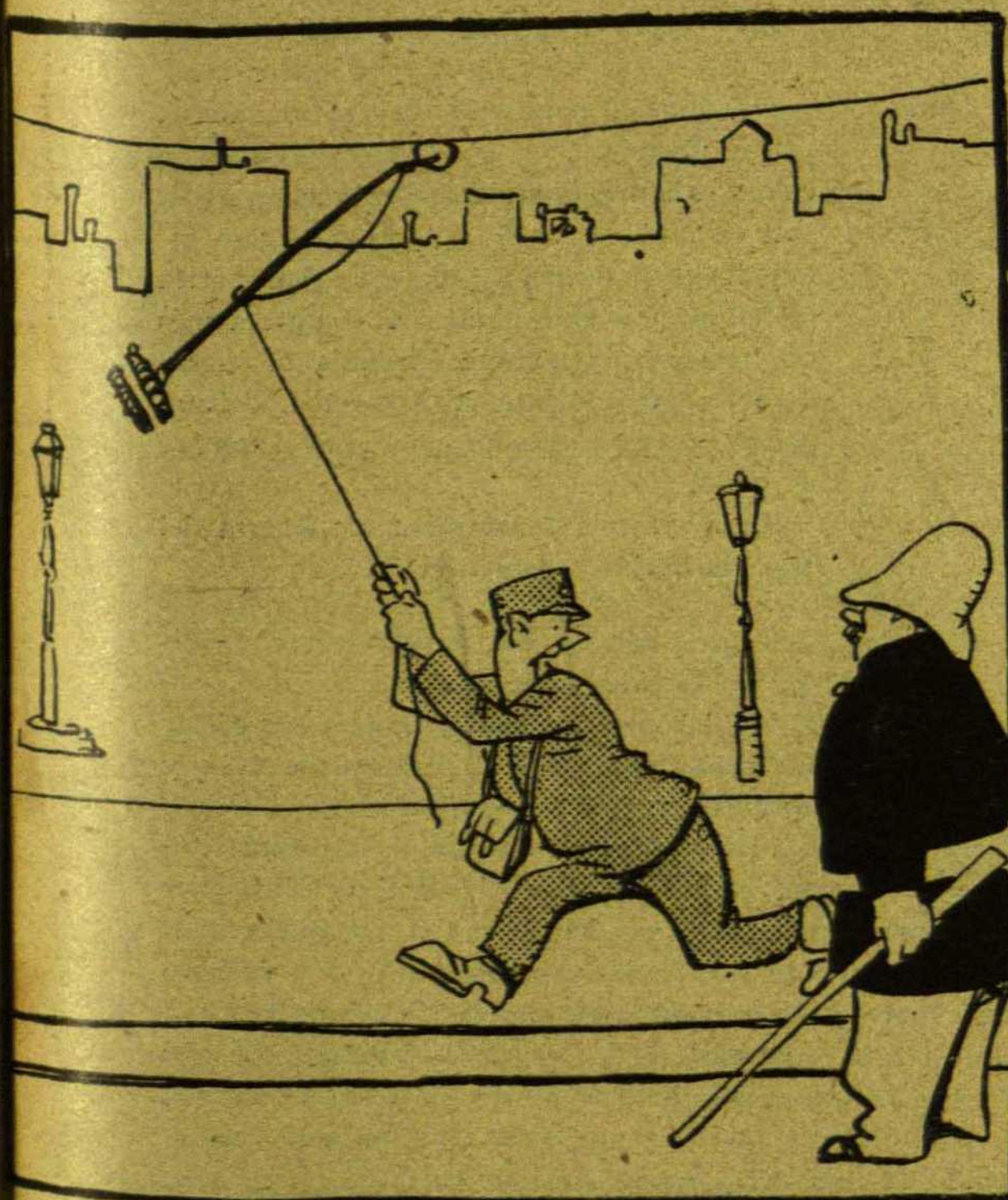
—¡Però, si l'hem perduda ja a la Plassa de Palacio!

—¡Macatxo! ¿Veu? Sols hi hà mitja cortineta... Ara jo tindria de reclamar, sinó tingués passe.

—¿Pujem en aquet tramvía, Tonet? No s'hi deu estar poch fresch: sembla de regilla!

—¿Ahont vas, noy, tan corrents?

—Aquet trolley que no se'm vol parar. El tramvía l'hem deixat a posos aquí a la Rambla, y el trolley corre que corre.

¡Això era insoporable! ¡Catalunya perillava encara!

En Corominas tornà a donar cop de ploma y esborrà lo de l'iglesia, posanthi de dret el Cementiri Nou.

Y aquí cal reconèixer lo que diu *El Poble*, y es que el *Puf* es el partit que treballa més. Efectivament: va ser el dimecres passat al matí que tots els diaris van publicar l'esquela en la que's convidava pera acompanyar el cadavre a l'iglesia. *El Poble* va sortir el mateix matí, ab creu, però sense lo de l'iglesia. Se demostrava, donchs, que mentres la familia del finat desitjava que'l cos d'aquet passés per la iglesia, en Corominas se donà manya, corrent d'aquí y d'allà pera evitar la terrible desgracia.

Y ho logrà.

Molt be, Pèret. Catalunya ha triomfat.

D'aquí en endavant se podrà desmentir rodonament als que diguin que en Corominas y el seu partit no son catalanistes.

Mirin en poch temps si n'han fet de feina: Miting espanyol republicà conjuncionista al Barcelonès y rès d'acompanyar el cadavre a l'Iglesia de Santa Agna.]

¡Segadors!!!

Papiteries manses o qui pert lo seu pert el seny

A la redacció del *Papitu*, o més ben dit, a l'Administració (no's confongui ab la d'*El Poble*) hi regna una gran desolació.

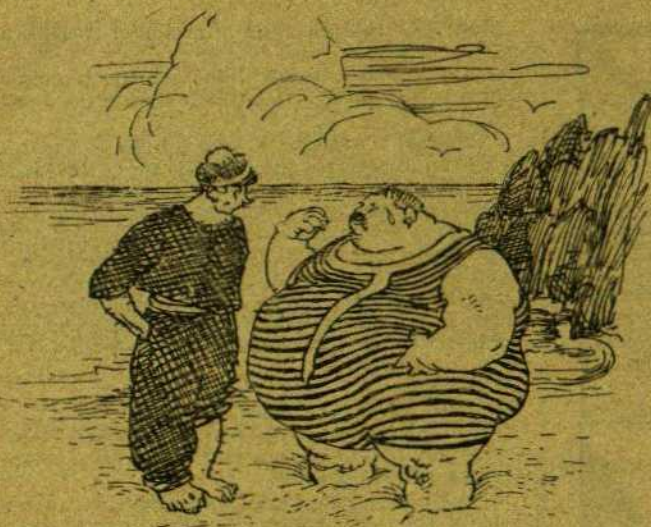
No, no's tracta aquet cop dels mals de cap d'istiu per la poca venda a causa de l'estiueig dels seus vergonyants compradors, que no gosen ferse servir el periòdich a fóra. Es cert que tot hi ajuda, però aquesta vegada el terror ha pervingut de l'aparició d'un altre setmanari, tan brut com el *Papitu*.

Y com que qui pert lo seu pert el seny, el descarat setmanari del president de la Joventut Nacionalista del P. U. F., esclata en lamentacions, afanyantse en demostrar que la mercaderia d'ells es millor que la del *lado*.

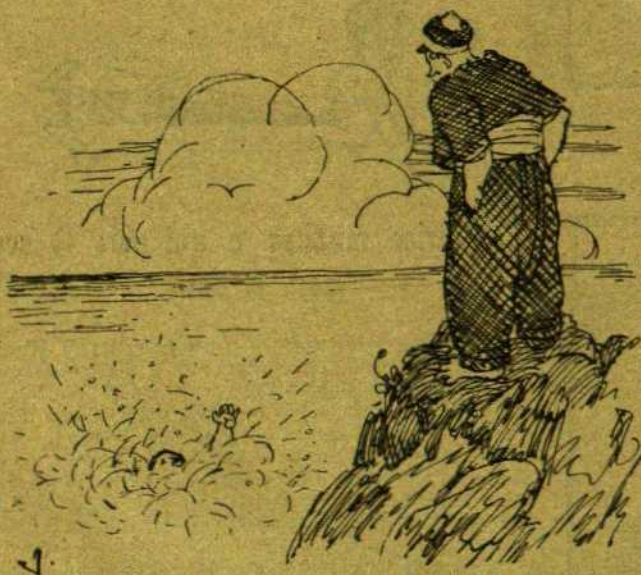
Ja procuren, a estones, fer veure que s'ho prenen en broma, però els surt la broma mansa, broma de comerciant despitat. Una broma de «Mestre Tites» que consisteix en tergiversar el nom d'un escriptor catalanista: *Rucquenobado*. Ja, ja, ja!!

Però no us encaparrèu en cercar en altres camps qui són els que han sortit a fervos la competencia. No us moguéu de l'esquerra y us cremarèu. Si'l *Papitu* no hagués perdut el seny davant de les probalitats de perdre lo seu, no hauria oblidat que certes coses no més poden sortir de l'esquerra.

Y que l'han perdut el seny no's pot negar. El *Papitu*, pobret, califica de baconada el periòdich nou que a sortit a felshi la competencia, sense pensar, ay, que davant d'aquets anunci, tots els lectors de *Papitu* s'hi abocaràn com llops afamats.

—M'ofego, m'ofego!
—Ja té rahó, ja. Fa una calor tremenda.

—¡¡¡M'ofego, m'ofegoll!
—¿Qué crida? ¿Ni aquí a l'aigua té més fresca?

Tornom haurà llegit en els diaris que la nit de la mort, en Vallés y Ribot (a. e. s.), uns regidors esquerrans van telefonar a Càla Ciutat desde la Maison Dorée, demanant l'automòvil dels bombers pera traslladar-se al Tibidabo.

D'això se n'ha parlat molt y creiem que ab rahó, per més que *El Poble* vulgui fer servir el respecte al mort pera fer callar als qui parlen. El Sr. Vallés y Ribot que, tal com diu *El Poble*, estimava tant Barcelona y Catalunya, segurament que s'hauria limitat a anar a cercar un taxímetre automòvil, sobre tot si s'hagués trobat a la Maison Dorée, desde ahont es més lluny la Casa de la Ciutat que la parada d'automòvils.

Si en aquell moment s'hagués calat foch, els quedes bombers s'haurien trobat sense vehícol y haurien tingut d'anar a dirigir l'extinció a peu.

Suposem que'l P. U. F. no's troba encara tan apurat que no pugui pagar un automòvil pera anar al Tibidabo a cumplir un sagrat deber de companyerisme.

Y que no sembli això, lo que *El Poble* vol suposar: parlar d'aquet fet no es mancar al respecte al difunt, el qual tenia totes les nostres simpaties perque, entre altres coses, no s'havia amagat may de dir que l'esquerria feya mal fet d'anar sola a les eleccions.

Els ferrouxistes que han entrat a la Diputació, procuren ficar al esperit de la gent, el dubte sobre'l bon regisme de les institucions de beneficència que patrocina o sosté la Diputació.

Han tirat ja contra totes les esmentades institucions, perdent el temps y fentlo perdre a la Diputació.

Dies enrrera el Sr. Prat de la Riba, va ser a la casa de la Maternitat y va poder veure que la mortalitat infantil, desventuradament massa abundant en aquestes temporades de calors, es la més reduïda que may hagin registrat els anals de la Casa; y que's petits albergats gosen de salut completa y l'infermeria es buida. Tot això tenint en compte a més que enguany el nombre d'infants es considerablement augmentat ab respecte al del any passat, essent moltíssim més reduït el nombre de defuncions.

¡Quin greu els deurà saber als Guerra del Río, als Borjas y companyia!

EN una càtedra de Dret:

—Cuando un sujeto muere sin dictar su voluntad de que el entierro sea civil, y su familia es católica, ¿cómo se celebrará este?

—Si la familia del difunto es católica, se celebrará católicamente, porque la familia tiene el derecho de disponer como guste el entierro de sus deudos... A no ser que los amigos del difunto sean liberales y republicanos, y el entierro tenga lugar en un período no lejano de elecciones, en cuyo caso el entierro se hará como quieran los amigos; sin que esto pueda atribuirse nunca á intolerancia, ni á coacción de los referidos amigos, ya que estos ostentan ante todo el dictado de liberales y republicanos.

—Muy bien. Pase usted á la otra... Y á la familia que la parta un rayo.

En cap lloch com al Ateneu de Madrid, se fan tants *bocados* de la tolerancia pera les idees, de la *madre Ciencia*, de la *libertad de la tribuna*, etc., etc.

Però un dia hi va anar el diputat catalanista senyor Garriga y Massó a parlarhi de catalanisme baix un punt de vista exclusivament científich, y si va poder acabar el discurs, va ser sols mercès a la seva sanch freda, car les paraules *separatista*, *catalanote* y els dicteris més insultants van sortir de les boques de la majoria que hi havia al local.

Ara hi ha anat el refugiat portugués Homen Cristo, y perquè no elogiava a la *non-nada* y anàrquica república portuguesa, se va produir un esvalot digne d'una taberna, hi va haver bofetades, la policia hi va intervenir, y el president va suspendre la conferencia.

L'Ateneu de Madrid, es una mena de *tabou* d'aquets que ab la seva imaginació saben forjar tan be els madrilenys.

TRADUIM D'UN DIARI DE MADRID:

«No ha desistit el senyor Canalejas de realisar el seu anunciat viatge a Barcelona, com algú ha dit; pel contrari, desitja portarlo a cap abans d'acabar-se l'estiu.

Potser la seva anada a la ciutat comtal coincideixi ab un decret d'amplia amnistia pera's delictes polítics».

Aquet solt sembla del *Diario Universal* y no ho es, de *La Mañana*, orgue den Canalejas, y no ho es, d'*El Imparcial*, o *El Heraldo*, y no ho es. Es del *Radical*, el periòdich que té en Lerroux a Madrid.

El mateix número del diari que publicava aquet solt, deya que en Lerroux havia conferenciat llargament ab en Canalejas y que l'havia trobat molt ben disposat pera complaurel en les resolucions dels següents afers:

Indult d'un particular que sofreix una condemna excessivament rigorosa.

Indult de tots els condemnats per la lley de Jurisdiccions.

Llibertat de tots els empresonats per la lley de jurisdiccions, pendents de judici.

Indult pera els condemnats que encara resten, a conseqüència dels successos de la setmana tràgica.

Reposició dels regidors republicans suspesos de Sanlúcar de Barrameda.

Solució descentralizadora de lo de les oposicions a Notaries.

Y indult de tots els periodistes presos.

Realment, quan vingui en Canalejas se l'ha de rebre be. Quan en Lerroux y el mateix *Radical* donen aquestes noves...

La frase que l'exgovernador civil de Girona va posar al llibre de visitants del far de Sant Sebastià es una sentència.

El nostre ministre d'Estat, molestat perquè la premsa de Madrid censurava la forma perjudicial pera Espanya en que s'havia firmat el *modus-vivendi* ab Fransa, va facilitar una nota oficiosa ab diferents retalls dels diaris francesos, en els que's censura al govern francès per haverse mostrat massa complascent al concertar ab Espanya el referit *modus-vivendi*.

El nostre ministre d'Estat s'ha pensat posar una pica a Flandes ab aquets testimonis, venint a dir que'l *modus-vivendi* no serà una cosa tan perjudicial pera Espanya quan els diaris francesos se'n queixen.

«Vaya una rahó de peu de banch! ¿Qué diria el senyor ministre si pera acallar les queixes dels diaris francesos el ministre francès hagués circulat una nota oficiosa ab els retalls

El conductor.—No, senyor, no; ab els metges no s'hi pot creure. Afiguris que per la meua malaltia va dirme que anés als bany, y cada dia hi faig *nada menos* que set viatges.

de la premsa de Madrid censurant la firma del *modus-vivendi* per perjudicial a Espanya?

Aquets són els nostres ministres. Y al senyor de Benito l'han dinutit.

En Xavier Gambús, bon xicot, encara que infantil, escriu un article a *El Poble* que té un bon comensament y un final neutra.

Se queixa, y ab rahó, de que a Barcelona's barri la vista del mar. Completament d'acort ab nosaltres y ab el regionalista senyor Durán y Ventosa y altres que han formulat el projecte de fer un gran passeig marítim si convé a dalt dels magatzems dels molls.

Ara, el final ja fa esquerra. En Gambús ensenya l'orella y fa'l *provinciano*.

«Figureu-vos—diu—el bon extranger a Barcelona, ciutat marítima, sense poder ni sisquera per un forat veure'l Mediterrani.

Y figureu-vosel, encara, volguentse divertir y passar alegrement les hores... A dos quarts d'una de la nit, tant si vol com si no, se n'haurà d'anar a dormir, perquè en aquella hora, en una ciutat poderosa com la nostra, s'ha acabat tot...»

Ja ho hem dit: ¡infantil!

Ara ja no es infantil, ara es temerari:

«Y sería curios que aquet que vingué a passar temporades a Barcelona, fos home que per la seva significació tingués d'assistir a recepcions oficials. Se trobaria aleshores ab regidors y ab diputats y ab banquers, ab els quals de segur no s'hi entendria, si no sabia parlar castellà'l nostre hoste, car es la castellana l'única llengua que saben parlar a Barcelona els que's creuen que saltemen una mica».

Que hi hagin regidors que no sàpigen altre idioma que'l castellà, això es culpa del *Puj*. Si no volgués fer l'europeu, y

—¿Què fa aquí, senyor Bernat, ab aquesta ca'or?
—Miri, l'aprofito pera veure si liquido aquestes factures.

mirés més per la ciutat, ja sab el partit den Gambús que a Càla Ciutat no hi faltaria gent il·lustrada.

Ara, respecte a diputats, banquers etc., en Gambús no'n sab res. De banquers ne deu haver vist molt pocs en la seva vida, de lo contrari no'n tindria el concepte que'n té.

Y pera acabar:

«Y creguenho, amichs; fins que a Barcelona s'hagi canviat l'esperit d'aquet burgès que entén per grandesa el tenir amagades les nines dintre la gerra, y per orde y moral l'ajecar iglésies al Tibidabo, contribuint així a fer encongits per la característica concorrencia que sempre porten les iglésies, els hermosos paratges de la ciutat; no serà Barcelona la joya del Mediterrani, la gran ciutat dels nostres somnis».

Gambús, no val a badar. París, el París que tant us fa ladar, va alçar al cim de Montmartre un temple colossal dedicat al Sagrat Cor de Jesús.

Y això no ha privat a Montmartre de ser un lloch joyós, tan joyós com voldria en Gambús que fossin els establiments de recreu de Barcelona... però més baratets si podés ser.

Els municipals ja han tornat a estrenar trajo. Aviat el guardarrobes dels municipals serà una especie de *trousseau* de princesa.

El d'aquesta vegada es de color de terra.

La mostra l'han triada els municipals socis de la *Casa del Pueblo*, y ha sigut precisament del color de terra que s'han enamorat, perque quan hi va haver la guerra de Melilla, van enterarse de que a les tropes espanyoles les havien vestides d'un color semblant.

Vostès dirán ¡que patriotes són aquets municipals!

Donchs, s'equivocaràn.

El color de terra ha sigut triat perque no destaca. Aixís, ara, buscar un municipal serà un problema.

Trobar un municipal, quan duyen trajo visible, era un cas fenomenal. Ara serà un imposible.

El governador de Barcelona va anar a Madrid. El motiu de l'anada es perque en Canalejas té ganes de tornar a Barcelona, però aquet cop hi vol venir plè de gloria, ab una corona de florer al front y la mà a l'obertura de l'hermilla, y no com l'altra vegada, ab empentes y cops de sabre.

Per això *Don Pepe* ha volgut veure a n'en Portela. Tan bon punt va arribar aquest a Madrid, en Canalejas el convidà a esmorzar.

Durant el refrigeri, el president del Consell s'enterà de com estan els camins pera anar a Barcelona.

No s'ibem lo que devia respondre el nostre governador però es lo cert que l'home ha vingut molt content, tenint un *piropo* per cada partit de Barcelona.

Per lo que's refereix als regionalistes s'ha cregut contentar los dient que havia fet molts catalanistes... a Madrid, explicant que lo que demanen es molt just y legal, etc., etc.

Per lo que's refereix als lerrouxistes no s'ha pres la molestia de dirli res. Aquets no l'espanten a n'en Canalejas, perque es bon amic del *Caudillo*, y al *Caudillo* se'l convens fàcilment, y no precisament ab paraules.

En quant als esquerrans, tampoch ne passa ansia, perque a n'aquets ja'ls té com si fossin de casa.

En Canalejas no ha oblidat que'l *Puñi* va enviar un telegrama d'adhesió quan pujà al poder, y un de felicitació quan va fer veure que rompia ab el Vaticà.

—Con Peret hacemos muy buenas migas.

La calor es la nota del dia y lo que es pitjor, de la nit y tot. Les dónes dels mercats y les raspes de servey da-

vant de cosa tan inusitada, ja s'han inventat la nota pintoresca. Es aquesta, la pròxima arribada del Judici Final.

Els uns deyen que això s'escauria del 4 al 5 d'agost. Aquesta data ja ha passat y lo que es per ara no'ns ha succeït res, al menys al qui té l'honor d'escriure aquestes ratlles.

Ara, veyent que no'ns havíem encara descuidat de respirar, la fantasia popular ha triat una altra data. Sembla que això succeirà el dia 15.

—Jo, per lo que pugui ser, hi aplassat totes les factures pel dia 16—me deya un company periodista—Aixís, si ve la fi del món, el 15 no les hauré de pagar.

—¿Y si no ve?—li vaig preguntar.

—Si no ve, no les podré pagar.

EL Poble afirma molt seriosament que'l seu partit «es el que més treballa y se mou de Catalunya».

Això ho diu de resultes d'un miting que s'havia de celebrar a Arbós.

No hi hà dubte de que'ls de l'Esquerra no dormen. Per ara ja han fet venir en Soriano y quasi quasi estàn a punt de fer parar la guerra de Melilla, que encara no ha comensat.

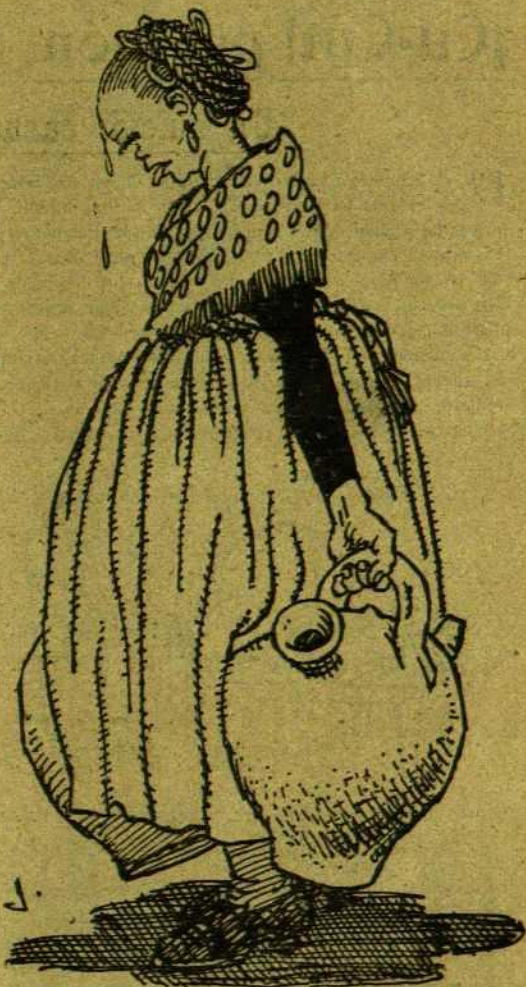
Però, aixís y tot, no està be alabar-se un mateix y molt menys quan no es cert que sigui el partit que treballi més.

Aquí estàn els lerrouxistes per desmentirho y a Casa de la Ciutat ho saben be prou. May s'havia fet tanta feina en aquella caixa... dich, en aquella Casa.

EN Soriano y en Lerroux, respectivament desde *España Nueva* y *El Radical*, han estat dientse el nom del garri

—¿Qui t'ha fet aquest xiribech?
—Res, que vaig anar a pendre un bany y'n vaig sortir ab una banya.

—¡Ja'm'agradarà véurels hi als senyors quan seràn a fóra, que diu que cada tarde aniràn a la font!

un any seguit. En Fuente, que es l'home de confiança que té en Lerroux a Madrid, ha sigut aquet cop l'home de palla, arribantse a mitg concertar un desafio entre'ls dos baladrers de la política madrilenya.

El resultat de les visites dels padrins ha sigut ridicol.

En Lerroux, per la seva part, no ha volgut ferse responsable dels escrits d'*El Radical* y en Soriano, per la seva part, ha fet dos quartos del mateix.

Ab homes aixís se va a tot arrèu.

Per això en Peret Corominas va tenir tan interès en portar en Soriano a Barcelona pera predicar al nostre poble les grans idees de la Llibertat, de la Democracia y de la República.

¡Cu-Cut! pel món

Un suïcidi casual

En el Tàmesis s'ha trobat un home ofegat. De bones a primeres se va veure que's tractava d'un suïcidi. Les proves no podien fallar. Tenia el ventre plè d'aigua, lo que demostrava clarament que l'home havia mort ofegat. Ademés, no portava lentes y això demostrava que l'home no era curt de vista y que, per lo tant, no havia caigut impensadament al Tàmesis, sinó que s'hi havia tirat.

Pera acabar de ferho creure, se va trobar en les butxaques del suïcida, una pipa, una capsa de mistos, un llapis Faber número 3, dues engrunes de pa del dia y cap diner.

Això, junt ab una carta closa que se li va trobar a dintre

del barret, va induir al jutge a la creencia de que's tractava d'un suïcidi conviçte y confès.

La carta deya això:

«Senyor Jutge: No culpi a ningú de la meua mort casual, perquè m'he suïcidat jo mateix casualment. Ja li diré'l què: Vivíem en la misèria la meua dona y jo. Ella no's queixava, perquè la meua dona no s'havia queixat may. Vaig llegir en un diari que l'Estat cridava concurs pera adquirir carn, mongetes y pa ab destí a les presons nacionals. Això'm va fer pensar en la sort que tenen els presos de poder menjar carn, mongetes y pa, mentres jo y la dona (me poso jo al davant perquè ja sé que la meua dona no se'n queixarà) feya ja molts dies que badallàvem. De comú acord ab ella vàrem resoldre fèrmos agafar, però haviem de triar un delictè. Y vàrem triar el més còmodo. El primer cotxe de punt que passà el vàrem deturar. «Cotxer, pòrtins a passejar pel Garden City».

El cotxe va passejarnos durant tres hores. «Cotxer, pòrtins a la delegació de policia». El cotxe'ns va portar a la delegació de policia. En essent allí, vaig dir al cotxer: «Ja'ns pot fer agafar, perquè no tenim diners pera pagarli».

El cotxer me mirà y'm digué: Vostè fa cara de bona persona y ja m'ho pagarà un altre dia. Dónguim l'adreja de casa seva. Jo li vaig dir: No li vuy donar l'adreja de casa perquè penso no pagarli may; ab això, fàssim agafar. El cotxer me va dir: No'l vuy fer agafar perquè, si ara he perdut tres hores, demà hauria de perdren quatre pera venir a declarar y tampoch cobraria; perquè d'allà ahont no n'hi hà, no'n ragen.

La primera temptativa ens havia sortit malament. Aleshores, vàrem acordar ab la dona, trencar els vidres d'un aparador, a fi de fèrmos agafar. Els vàrem trencar y l'amo va sortir dient que lo millor que podíem fer era fugir, perquè ell tenia els vidres assegurats y no volia mals de cap.

La segona temptativa havia també sortit malament. Tot el dia vàrem correr fent maleses y tot ens sorti trabucat. La darrera prova va ser entrar en un restaurant y menjar copiosament. Després vàrem confessar que no teníem diners y, per lo tant, demanàrem que'ns fessin agafar. L'amo del restaurant s'hi negà enèrgicament. Ell tenia destinats pera'ls pobres dos dinars diaris.

Veyent que no era possible fèrmos agafar, imitant, en certa manera, lo que fan els naufrachs perduts en alta mar, vàrem resoldre que un de nosaltres assassínés a l'altre, a fi de què'l que quedés en vida podés anar a la presó.

No cal dir que la meua dona se prestà amablement a que jo la matés. Per no desaitaria li vaig donar un bolet al pols y's morí sense queixarse.

Vaig córrer a donarme prè, y després de molt constatar, examinar y comprovar, van agafarme. Aquell vespre vaig sopar a la presó, sentint solament no poder compartir la carn les mongetes y'l pa ab la meua dona.

Aquesta vidassa va durar set dies justos. Al cap d'aquet temps va venir a visitar-me un senyor. Va dir-me que era'l

meu advocat, y que tenia la satisfacció de comunicarme que havia lograt la meua llibertat, demostrant al jutge que si jo havia assassinat a la meua dona era per gelosia, lo qual va ser una atenuant tan poderosa, que tot seguit me van decretar la llibertat.

Va ser en va que jo protestés dient que l'havia matada per distrèurem. L'avocat no hi va voler saber res y aquell mateix vespre me van posar al carter.

Aleshores me'n vaig anar a casa, vaig escriure aquesta carta pera vostè, senyor Jutge, y després... suposo que'm tiraré al Tàmesis. Seu affm., etc., etc.»

No hi havia dubte de que's tractava d'un suïcidi casual.

Impremta de MARIÁN GALVE, Carme, 16

A LA CENTRAL DE TELEFONS

—Miri, senyor Director, tindrà de fer posar una auxiliar a la meua secció perquè jo no puch donar l'abast.
—Com s'enten això! Quins números té que li donguin tant treball?
—El 7452, que tot el dia demanen de les quatre parts de Barcelona els grans tallers de gravat de la casa

BAGUÑA Y CORNET

Mallorca, 192; Telefón, 7452.—També's reben encàrrechs: Cardenal Casañas, número 4
Obra sensacional Fantasia política Visió de l'avenir

LA REPÚBLICA ESPANYOLA EN 1.91...
per CIBICI VENTALLÓ y ARRUFAT MESTRES

Preu 2 ptes. ● De venda a la Llibreria Baguña: Cardenal Casañas, 4

¿Queréis la Salud?

FERRO-QUINA-BISLERI

APERITIU HIGIÈNICH ◆ RECONSTITUYENT PODERÓS

Dona gana, sanch y vigor ◆ PROBEULO ◆

Mal de cap

Se cura en dos minuts sense antipirina prenent Jaquesurine Golobari i pta. capsu. Demane a totes les farmacies y Rambla de les Flors, 4.

AIGUA DE ST. HILARI

No patirén dels ronçons, del fetge, ni pàlidó; viurén sempre sans y bons si en totes les ocasions, y al menjar, feu ús diari de l'Aigua de Sant Hilari.

ANEMIA DE SCANA
usèu el TROPHÉGENO FONT.

LLIBRERIA BAGUÑA
Cardenal Casañas, 4-BARCELONA

Postals de moltes menes

LLIBRERIA BAGUÑA.—Cardenal Casañas, 4.—Barcelona

VIATJES KILOMÈTRICHS

Píndoles antieclorótiques "Casadesús"

en centres d'especialitat y en la Antiga Farmacia Casadesús del Doctor QUIXART.—Arx del Teatre, 21 Barcelona.

¿Les millors bicicletes? "SANROMA"

Balmes, 62
BARCELONA

MIQUEL HORTA

FÀBRICA DE LLIBRES RATLLATS Y TREBALLS DE IMPREMTA
Se fan tota mena de treballs comercials a bons preus
Baixada de Cervantes, núm. 3 (prop del carrer Avinyó).—BARCELONA

SERVEYS MUNICIPALS

- ¡Cuiti, cuiti, que's cala foch a casa
— Avuy, no podrà ser, company, perquè tenim enterro de l'oncle d'un regidor.